

PUTNI TOVARUŠ (1661)

(Izbor)

SPOMENEK NAKRATKOM ŽITKA ČLOVIČANSKOGA, KOGA ČLOVIK PRAVO PROMIŠLJAVAJUČ BOLJI POSTAJE

Spomeni se, o, človiče stvoreni od Boga, da ti je jednokrat vmriti, a ne znaš kada, da hoće dojtí jedan dan u kom ćeš bit mrtav ujutro i nečeš dočkat večera, ili uvečer i nečeš jutra viditi, ter bi to moglo biti ravno danas, u ovom istom vrime-nu, pače u ovom istom hipu kim s tobom govorim. Dobro ova razmisli jer će dojtí vrime u kojem zvrh misli ovih nečeš se žaluvat.

Spomeni se, o, človiče, da ti jedno zmed dveju mest po smrti stanovito mora dopasti, ter moraš ili vik vikoma vse-mogućim Bogom, preslavnom Divicom Marijom z blaženimi angeli, svetimi i izibranimi Božjimi u nebu, u velikem veselju, u neizgovornoj radosti i ljubavi prebivati ili vsagdar u ognju paklenskem z skvarenimi u vekivečnom ognju prez moduša goriti i mučiti se.

Spomeni se, o, človiče, da ti je naskorom put smrtni pu-tovati, po smrti na pravični sud Božji dojtí, koteroga ako ne znam što včiniš, nijednom meštrijom ne moreš minuti, nit će ti pomoč veličanstvo, dostojnost, lipota ni plemenstvo, blago, niti koja druga stvar svitovna izvan samoga dobra žitka, koji te neg sam zapeljat more u nebesko dobro vekivečno. Gljedaj sad dobro i promisli, ako bi u ovom času vmrl, kamo bi tužni grišnik vik vikoma prošal.

Spomeni se, o, človiče, da se največ za te zla i dobra priša-sna zadivaju, največ za te govore i naprvo daju. Promisli pogi-beli tvoje i stanovito drži da ako se jednuč oboriš u paklensku

strašnu jamu, iz nje (dokle Bog Bogom bude) izlisti nečeš nigdar, nigdar, na vike.

Spomeni se, o, človiče, da bi skvareni rekli Bogu: “Gospodine, zbog grihov koje suprot tebi učinismo, ovo pristajemo vse u jedno postavljene paklenske muke tuliko jezer let trpeti kuliko ispiti bude mogla jedina mravunca vse vode širokoga mora ako ravno neg jednu kaplicu čez jezero let ispije, i tako drugoč i tretič ispivši i povrnuvši se vode u more, spet osuši pilišem svojem glubine morske, konči da onda bude konac trpljenja našega ter izajdemo iz ovoga nepokojnoga mesta, prosimo te”. Odgovoril bi jim Gos[podin] Bog: “Nî ga iz pakla otkupljenja.”

Spomeni se, o, človiče, da neg jednu dušu imaš, koju ako jednuč zgubiš, navike bude zgubljena, navike bude s tobom u paklenskem ognju gorila. Neka ti bude preporučena duša tvoja, koju sad oslobodit (šetujuči pred noge ispovidnika i žitak ničemurni poboljšajuči) u jedinom hipu moreš. Po smrti nî ga veče zboljšanja, i što sad za zveličenje tvoje ne včiniš živuči, ne včiniš ga po smrti na vike.

Spomeni se, o, človiče, da je vsako vrime ovdi zveličenju tvomu hasnovito. Zato ne prepusti prejti dneva, vure ni hipa u kojem se za grihe tvoje ne požaluješ, jer ne znaš hoče li te nesumnjeno (kako se vnogim drugim pripeča) smrt žitkom rastaviti ali po vnogom vrimenu istrzana iz postilje obaliti. Čuvaj se kruto jako i straši neg jedan hip u smrtnomu grihu ležati i najmanje vrime zvan milošče Božje živiti, ar doklam goder u smrtnomu grihu prebivaš, u stališu jesi postavljen vekivečnoga skvarenja, u kojem ako premineš, on čas u pakal pojdeš i nigdar, o, neverniče, nigdar iz onih gorkih plamiki ne izideš. Ter za jedan sam grih smrtni, koji u jednom očnom magnutju prohodi, dobivaš tako strašne i neizgovorne muke vekivečne.

Spomeni se, o, človiče, i povij mi, ako te tako bantuje jedan komar, koj te neg šegtanjem iz pokojna sna probudi, kako hočeš podnesti neprecinjene muke one kadi tužna postelj tvoja živim se ognjem bude prostirala, spališ tvoj, nepokojno skoznovanje, popivke tvoje, javkanja, psosti i proklinjanja, tovarištvo tvoje z paklenskimimi vrage i z prokletimi ljudi skvare-

nimi, od kih u onoj suznoj tamnici punoj ognja, vonjbe i smrada, pozojev i kač i vsake fele rugote, nigdar se razdružiti nečeš.

Spomeni se, o, človiče, koja i kakova čudna veselja zbog pravoga grihov ovdi pokaranja po smrti dobivaš, kotere te i kakove radosti za najam dobrih i kriposnih dil tvojih u nebeskem prebivališču pripravne čekaju, kadi žitak blaženi i večni dan prez noči, kadi svitlost prez tmice, ljubav prez zamire, prijateljstvo prez nazloba, blaženstvo prez zamudjenja, dika i poštenje prez konca prijemlje se, kadi puna slatkoča, svršena nasladnost i plača prez odlačenja vživa se, kadi spivajuči angelski kori, red dostojni prorokov, dvanadesti broj apoštolov, neizbrojeni šereg mučenikov, ispovidnikov nerazdiljeno spravišče, fratrov i pustinjakov odičeno skrovišče, divojak i mladencev razabrano blaženstvo nahodi se i za te pripravno na vike vidi se.

Spomeni se, reku, o, človiče, verno i skrbno promisli na zveličenje i skvarenje tvoje, ter sada doklam vreme imaš, dobro čini, kako zmiju biži grihe, kako kače jadovite zla se dela čuvaj, jer se tim putem najpri hočeš zveličiti.

Putni tovaruš, 1661.